

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างที่เป็น อาจารย์ และนักศึกษา ในวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 4 แห่งคือ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครู เพชรบุรี และวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี โดยใช้วิธีการดังนี้

1.1 กลุ่มอาจารย์ ได้แก่ ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษา และอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรม นักศึกษาทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 195 คน

1.2 กลุ่มนักศึกษา สุ่มแบบ Stratified Random Sampling จากนักศึกษาระดับ ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 1 ป.กศ.ชั้นสูงปีที่ 2 ค.บ.ชั้นปีที่ 1 และ ค.บ.ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 10% รวม 550 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อกิจกรรมนักศึกษา ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และได้ศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ เช่นประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ สภาการฝึกหัดครู และระเบียบ กฎเกณฑ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งธรรมเนียมของคณาจารย์ ระเบียบการของชมรม และการสัมภาษณ์ผู้บริหารกิจกรรมนักศึกษาใน วิทยาลัยครู เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้หาความเที่ยง โดยเชิญคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 ท่าน เพื่อตรวจสอบแบบสอบถาม คณะผู้เชี่ยวชาญนี้ ประกอบด้วย

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) อาจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์ อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(3) อาจารย์ ดร.สุกัญญา ไชวโลกุล อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมธาคุณวุฒิ อาจารย์ประจำภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(5) อาจารย์ จำรูญ ณ ระนอง อาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันท อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. แบบสอบถามที่คณะผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้แล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุง โดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์จำนวน 20 คน และนักศึกษาจำนวน 20 คน รวม 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และนำผลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามนี้ นำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงขั้นสุดท้ายนี้ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ และนักศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทั้ง 4 แห่ง

3. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ

1. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์
2. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

สาระสำคัญของแบบสอบถามมี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้อยู่ตอบแบบสอบถาม เช่น สถานะการทำงาน หรือสถานศึกษาของผู้อยู่ตอบ ตำแหน่งหน้าที่หรือระดับชั้นของผู้อยู่ตอบ ประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา ทศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาและความพึงพอใจในกิจกรรมนักศึกษาที่จัดในแต่ละวิทยาลัยครู

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา เช่น พัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา พัฒนาสติปัญญา ส่งเสริมความคิดริเริ่ม ฝึกความรับผิดชอบ ฯลฯ
2. ลักษณะกิจกรรมที่จัดในแต่ละวิทยาลัยครู หมายถึง กิจกรรมแต่ละประเภทที่จัดในแต่ละวิทยาลัยครู เช่น กิจกรรมประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี วิชาการและพัฒนาสติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมและชุมชน พละนารมัย กีฬา และสหนาการ เป็นต้น
3. การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา เช่น การจัดกิจกรรมขององค์การนักศึกษา การจัดกิจกรรมของชมรม การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการวินัยนักศึกษา การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกตั้งคณะกรรมการนักศึกษาตามวิถีทางประชาธิปไตย ระเบียบการใช้จ่ายเงินกิจกรรมนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา การประเมินผล ฯลฯ
4. ปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัย เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เพียงพอ นักศึกษาไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์และนักศึกษาไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา คณะ

กรรมการนักศึกษาขาดความรับผิดชอบ การใช้จ่ายเงินของคณะกรรมการนักศึกษาไม่รัดกุม ฯลฯ

แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) โดยกำหนดค่าของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับด้วยกันคือ

เห็นควมมากที่สุด	5
เห็นควมมาก	4
เห็นควมปานกลาง	3
เห็นควมน้อย	2
เห็นควมน้อยที่สุด	1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามที่หาความเที่ยงแล้ว ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้ โดยมีหนังสือนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษา แล้วดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าจำนวนแบบสอบถามที่แจกจริงทั้งของอาจารย์และนักศึกษารวมทั้งสิ้น 745 ชุด หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว พบว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 8 ชุด เหลือแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 670 ชุด คิดเป็นร้อยละ 89.93 ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนของกลุ่มตัวอย่างและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำแนกตามสถาบัน

วิทยาลัยครู	ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
นครปฐม	อาจารย์	55	52	94.54
	นักศึกษา	150	132	88.00
กาญจนบุรี	อาจารย์	40	36	90.00
	นักศึกษา	120	104	86.67

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วิทยาลัยครู	ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
เพชรบุรี	อาจารย์	50	47	94.00
	นักศึกษา	150	142	94.67
พญาจอมบึง ราชบุรี	อาจารย์	50	41	82.00
	นักศึกษา	130	116	89.23
รวม		745	670	89.93

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยแยกเป็นวิทยาลัยครูแต่ละแห่ง โดยหาค่าสถิติเป็นตอน ๆ ไป ดังนี้

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบและทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำมาเสนอในรูปตารางและความเรียง
- ตอนที่ 2 ทัศนคติเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วหาค่าที่ (t-test) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครูและระหว่างอาจารย์และนักศึกษาในแต่ละวิทยาลัยครู วิเคราะห์แบ่งแยกเป็นด้าน ๆ ไปคือ ด้านวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษา ลักษณะของกิจกรรมนักศึกษาที่จัดอยู่ในแต่ละวิทยาลัยครู การดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา และปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา แล้วนำมาเสนอในรูปตารางและความเรียง

3. หาค่า ANOVA (F-Test) เพื่อเปรียบเทียบความคึกเห็นของอาจารย์ทั้ง 4 วิทยาลัยครู นักศึกษาทั้ง 4 วิทยาลัยครู อาจารย์และนักศึกษาทั้ง 4 วิทยาลัยครู และหาค่าความถี่ (Frequency) เพื่อวิเคราะห์การจัดอันดับความสำคัญของปัญหาในการจัดและดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษา แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percent) หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาค่าที (t-test) หาค่า ANOVA (F-Test) และความถี่ (Frequency)

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย